
Трибуна Молодого Вченого

Ольга КОРИНЯК,
*аспірант Національної академії
прокуратури України,
старший помічник прокурора
м. Запоріжжя*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ТА СУДОВОГО КОНТРОЛЮ В СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ

Ключові слова: контроль; конституційний контроль; судовий контроль.

Сучасний стан додержання законності у кримінальному судочинстві стосовно забезпечення прав і свобод людини вимагає дієвого не тільки прокурорського нагляду, а й конституційного та судового контролю. На відміну від нагляду, що здійснюється прокурорами, названі вище види контролю мають свої специ-

фічні ознаки, які ми розглянемо у цій публікації. Актуальність розгляду окресленого питання обґрунтована недостатнім правовим забезпеченням системи захисту прав і свобод людини та значною чисельністю порушень прав громадян державними органами, що здійснюють кримінально-процесуальну діяльність.

В юридичній літературі питання застосування, ролі та значення конституційного й судового контролю висвітлювались у працях таких науковців, як А. Алебастрова, К. Бабенко, К. Гутаріна, О. Дуванський, М.С. Кельман, Л.М. Кирій, А.А. Клішас, В.Г. Ключков, М.А. Нудель, Ж.І. Овсепян, В.М. Савицький, А.Р. Туманянц, Л.В. Черечукіна та ін.

Ставлячи за мету дослідження існування інституту конституційного та судового контролю в сфері захисту прав і свобод людини у кримінальному судочинстві, ми повинні послідовно вирішити такі завдання: 1) розкрити сутність поняття «контроль»; 2) визначити правове становище конституційного контролю в системі захисту прав і свобод людини та розглянути в цій сфері повноваження Конституційного Суду України; 4) розкрити сутність судового контролю за додержанням прав і свобод людини у кримінальному судочинстві.

Власне термін «контроль» виник декілька століть тому. Він походить від французького «*contrerole*», що означало «список, який ведеться в двох примірниках». По суті це означало перевірку доручення, а також спостереження з метою такої перевірки. Спочатку зазначений термін був поширений переважно в бухгалтерському обліку.

Проте англійське слово «*control*» має інший сенс: «панування», «влада», «насильство». Тому термін «контроль» часто викликає негативні емоції, оскільки для багатьох він асоціюється із психологічним насильством, жорстким керівництвом, синонімами «викрити», «притягти до відповідальності», «зловити», «схопити», «покарати» тощо. Таке уявлення про контроль і справжнє його призначення розбіжні.

З часом зміст вказаного поняття ставав ширшим. У словнику В. Даля під контролем мається на увазі облік, перевірка рахунків, звітності [1, 153].

У С.І. Ожегова це вже перевірка, а також спостереження з метою перевірки [2, 293]. У сучасному тлумачному словнику української мови контроль визначено як перевірку відповідності контрольованого об'єкта встановленим вимогам [3, 545].

Оксфордський словник сучасної англійської мови налічує цілих вісім груп визначень поняття «контроль» [4, 313]. Саме через таку його багатозначність «Словник сучасної політики», виданий у 1993 році, взагалі не містить якого-небудь розділу, присвяченого трактуванню терміна «контроль», хоча саме в політичній сфері він живається вельми часто [5].

Як у природничих, так і в соціальних науках дане поняття трактується залежно від певних дослідницьких завдань і теоретичних підстав.

З розвитком системного мислення в сучасному науковому аналізі контроль почали розглядати як одну із системних функцій. У сучасних гуманітарних науках під впливом теорії суспільних систем отримала своє застосування концепція «соціального контролю», розроблена представниками так званого функціоналізму. Один із засновників цієї школи, американський соціолог Т. Парсонс, визначав контроль як «особливий, функціонально-суттєвий механізм для забезпечення балансу соціальної системи» [6, 148].

Хоча у функціоналізмі й наголошується, що інтеграція суспільства як соціальної системи залежить від того, наскільки соціальний контроль формалізований в інститутах легітимної влади, він поширює зміст вказаного поняття й на інші інститути та процеси: релігійні, ритуальні, освітні тощо.

У таких дисциплінах, як політична соціологія, політична наука, теорія і соціологія управління поняття «контроль» розглядається суміжно з поняттям «управління», а також «державне управління». Наприклад, темі «Контроль як функція управління» спеціально присвячений один із п'яти томів «Енциклопедії сучасного управління». Тут йдеться про процеси управління великими корпораціями і виробничими процесами.

Що стосується аналізу процесів «державного управління», то як це визначається у науковій літературі, «в кожен з варіантів цього поняття привнесено стільки різних сенсів, інтерпретацій, семантичних нюансів, що деколи навіть фахівцям важко зрозуміти, про що йде мова». Погляд на контроль як на кінцевий етап управлінської діяльності, що дає змогу зіставити досягнуті результати із запланованими, є сталою точкою зору в теоретичній літературі. Поширеним є також погляд на контроль лише як на спосіб, механізм, що забезпечує порівняння результатів з поставленими завданнями, і звідси – застосування спрощеного механізму контролю, який зводиться до порівняння фактичних результатів з установленими показниками і ухвалення, за потреби, заходів корекції. Таке вузьке розуміння контролю призводить часом до того, що він не виконує призначеної йому ролі. Наявна низка прикладів, коли контроль зводиться до простої перевірки правильності арифметичних підрахунків (наприклад, обґрунтованості підсумків у

касових звітах, платіжних відомостях на виплату заробітної плати тощо).

У ряді випадків контроль пов'язують з організацією зворотних зв'язків: «Місце і значення контролю визначаються тим, що він є способом організації зворотних зв'язків, завдяки яким орган управління отримує інформацію про хід виконання його рішення» [7, 124]. Такий підхід, безумовно, правомірний, хоча й неповний. На нашу думку, механізм зворотного зв'язку являє собою серцевину контролю.

Досить часто контроль розглядається як діяльність з виконання ухвалених рішень: «Контроль – це діяльність по спостереженню і перевірці відповідності процесу функціонування об'єкта ухваленим управлінським рішенням – законам, планам, нормам, стандартам, правилам, наказам; виявленню результатів дії суб'єкта на об'єкт, допущених відхилень від вимог управлінських рішень, від прийнятих принципів організації і регулювання. Виявляючи відхилення та їх причини, працівники контролю визначають шляхи коригування організації об'єкта управління, способів дії на об'єкт з метою подолання відхилень, усунення перешкод на шляху оптимального функціонування системи» [8, 7].

У цьому визначенні привертає увагу не лише широке комплексне трактування контролю, а й досить повний набір основних категорій, що стосуються контролю. Це контрольна діяльність, норми контролю, об'єкт і суб'єкт контролю, відхилення від норм контролю та ін.

Таким чином, термін «контроль» у науковій літературі використовується досить часто. Важко знайти автора, який, досліджуючи проблеми соціального управління, тією чи іншою мірою не зачіпав би мети, завдань, функцій, принципів контролю, компетенції контрольних органів.

Множинність підходів, вочевидь, відображають не стільки намагання дати універсальну формулу поняття контролю, скільки є наслідком сприйняття даного феномена крізь призму інтересів представників різних наукових напрямів: філософських, управлінських, політичних, правових, кібернетичних тощо. Тому можна погодитись із позицією кожного з авторів, оскільки в їхніх індивідуальних підходах міститься який-небудь елемент того великого і ємкого змісту, яким володіє поняття «контроль». У цьому зв'язку важливо уникнути спокуси виробити єдине багатаспектне поняття контролю.

У сучасній науковій літературі, в якій ідеться про зв'язок між видами контролю і ступенем «конституційного, особливо демократичного розвитку держави, а також юридичних традицій останньої», усталений розподіл державного контролю на політичний, адміністративний і судовий. Однак, на наш погляд, автори даної сентенції не вказують на такий важливий вид контролю, що, вважаємо, займає проміжне положення між політикою та судом, як конституційний контроль, єдиним органом здійснення якого є Конституційний Суд України.

Конституційний контроль – це обов'язковий елемент, визначальна ланка механізму охорони Конституції, конституційних прав і свобод, він – одна із завершальних стадій цього механізму, а всі інші його елементи можуть бути його передумовами.

Як відомо, у світі існує дві моделі конституційного контролю: американська і європейська (австрійська). Відповідно до американської моделі конституційний контроль здійснюють загальні суди або їх вищі судові органи, а згідно з європейською, концепція якої розроблена австрійськими вченими Г. Кельзенем і К. Ейзенманом, спеціалізований орган – Конституційний Суд (Конституційна Рада).

Запровадження конституційного контролю на державному рівні у Сполучених Штатах Америки пов'язують із відомим рішенням Верховного Суду США від 24 лютого 1803 року у справі Мербері проти Медісона, в якому головний суддя цього суду Дж. Маршалл сформулював доктрину, що саме судова влада має право і зобов'язана сказати, що є закон [9, 135]. Здійснення конституційного контролю судами Конституція США не передбачала, а це право, м'яко кажучи, «привласнив» Верховний Суд США на підставі судового прецеденту. До прийняття зазначеного рішення Верховного Суду США питання конституційності, тобто відповідності нормативно-правових актів Конституції штату, розглядали окремі суди штатів США.

Конституційний контроль, за визначенням судді Конституційного Суду Російської Федерації Б.С. Ебзеева, – це офіційна діяльність спеціально уповноваженого Конституцією та законами органу щодо здійснення ним своїх повноважень за допомогою особливої процедури з метою захисту основ конституційного ладу, основних прав і свобод людини та громадянина, забезпечення верховенства і прямої дії Конституції на всій

території держави, запобігання появі у правовій системі неконституційних актів, офіційного тлумачення Конституції [10].

Для здійснення своїх повноважень щодо захисту Конституції, прав та свобод людини і громадянина органи судового конституційного контролю наділяються відповідною компетенцією. Обсяг повноважень органів конституційної юрисдикції в країнах світу різний, хоча у ряді країн ці органи мають однакову компетенцію, що відповідає їхнім функціям.

Серед повноважень органів конституційної юрисдикції виділяють три найважливіші групи: 1) забезпечення верховенства Конституції та її верховне тлумачення; 2) контроль за додержанням принципу «поділу влади» в комплексному балансуванні її гілок і виконання функції балансу стосовно кожної з них окремо; 3) захист конституційних прав і свобод.

Деякі автори виділяють також четверту групу повноважень, пов'язану із захистом Конституції від порушень її вищими посадовими особами, а в ряді країн – і політичними партіями (розгляд справ у порядку процедури імпичменту або участь у ній, контроль за діяльністю політичних партій).

В окремих державах (Австрія, Албанія, Андорра, Іспанія, Угорщина, Грузія, Корея, Португалія, Мальта, Словенія, Чехія, Росія, ФРН, Швейцарія, Югославія) громадянам надається право звернутися до Конституційного Суду з конституційною скаргою. Законодавство деяких з цих країн (Австрія, ФРН) умовою звернення до Конституційного Суду встановлює використання в державі усіх засобів правового захисту.

Конституційний Суд ФРН розглядає справи за скаргами, що можуть бути подані будь-якою особою, яка вважає, що державна влада порушила одне з її основних прав або одне з визначених Основним Законом цієї країни прав. При цьому законодавцю Основним Законом делеговано право встановити певні умови й особливу процедуру подання скарги (стаття 23). Досвід роботи конституційних судів, до повноважень яких віднесено розгляд конституційних скарг, свідчить, що переважну більшість справ вони розглядають саме за такими скаргами. Це ускладнює роботу вказаних органів. Невипадково в Німеччині збільшено розмір мита за звернення до суду, однак це проблеми не вирішило.

Згідно з вітчизняним законодавством до повноважень Конституційного Суду України від-

несено розгляд питань щодо відповідності Конституції (конституційності) законів та інших правових актів вищих органів державної влади, чинних міжнародних договорів тощо. Підсумовуючи викладене, можна зазначити, що компетенцією Конституційного Суду України є розгляд відповідності Конституції правових актів, рішень та дій, авторами яких є найвищі державні органи, Президент України й інші державні органи не нижче Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Стосовно ж забезпечення прав і свобод людини у кримінальному судочинстві ми можемо говорити про здійснюваний Конституційним Судом України контроль щодо відповідності норм кримінально-процесуального законодавства слідчо-прокурорської і судової практики вимогам Конституції України.

Найбільш характерним прикладом своєчасного й ефективного вирішення Конституційним Судом України питання забезпечення захисту прав і свобод людини у кримінальному судочинстві, на нашу думку, слід вважати рішення у справі № 1-12/2003 за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ч. 3 ст. 120, ч. 6 ст. 234, ч. 3 ст. 236 Кримінально-процесуального кодексу України про розгляд судом окремих постанов слідчого і прокурора тощо.

Зокрема, у вказаному рішенні від 30 січня 2003 року Конституційний Суд України дійшов висновку щодо неконституційності положень Кримінально-процесуального кодексу України, які унеможлилювали розгляд судом на стадії досудового слідства скарг на постанови слідчого та прокурора про порушення кримінальної справи стосовно певної особи, оскільки в даному випадку відбувається відстрочка судового контролю та обмежується конституційне право людини на судовий захист.

Водночас зазначимо, що, по-перше, контроль з боку Конституційного Суду України за додержанням прав людини взагалі і у кримінальному судочинстві зокрема, не є судовообов'язковим, тобто за своєю ініціативою цей суд не зобов'язаний перевіряти відповідність норм положень кримінально-процесуального закону, слідчої та судової практики. По-друге, розгляд конституційних скарг громадян не віднесено до повноважень Конституційного Суду України. Громадяни України, іноземці, особи без громадянства можуть звертатися до вказаного суду лише з питань надання висновків – офіційного тлумачення Конституції і законів Украї-

ни (ст. 43 Закону України «Про Конституційний Суд України»). Це обмежує право громадян на захист їх прав та свобод у Конституційному Суді, а відповідно, зменшує й ефективність захисту національними правовими засобами. Однак зазначена обставина не означає, що Конституційний Суд України, а також органи конституційної юрисдикції інших країн, до повноважень яких національним законодавством не віднесено розгляд конституційних скарг, взагалі не захищають права і свободи громадян. Цю функцію конституційні суди здійснюють при розгляді інших питань, віднесених до їх компетенції, зокрема щодо конституційності нормативно-правових актів, спорів щодо повноважень органів державної влади, офіційного тлумачення Конституції і законів тощо.

Однак відповідно до вимог Конституції України суди зобов'язані постійно здійснювати контроль за додержанням прав і свобод людини при провадженні досудового слідства у випадках виконання органами дізнання і слідчими слідчих дій та при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу, які найбільш суттєво обмежують права суб'єктів кримінального судочинства: затримання підозрюваного, привід свідка, взяття під варту підозрюваного або обвинуваченого, обшук житла чи іншого володіння особи, примусова виїмка предметів чи документів.

З огляду на це сутність судового контролю полягає у діяльності судів, яка відповідає вимогам Кримінально-процесуального кодексу України, на стадії попереднього розслідування та включає в себе розгляд скарг громадян на дії чи бездіяльність, а також рішення органів розслідування, перевірку законності й обґрунтованості рішень органів попереднього слідства та дізнання про затримання осіб і про провадження слідчих дій, що обмежують конституційні права громадян.

На думку В.О. Лазаревої, судовий контроль – це універсальний спосіб реалізації судом функції забезпечення прав і свобод особи та особливий спосіб здійснення правосуддя [11].

Прибличниками цієї точки зору є також А.П. Гуськова та В.О. Ємельянов, які вказують на те, що «...контроль за законністю правозастосовчих актів є однією із функцій судової влади, а методом є правосуддя, яке у даному випадку не призначено для вирішення справи по суті, а лише фрагментарно, на певному етапі провадження у справі (в досудовому провадженні), перевіряється законність і обґрунтова-

ність їх виконання з боку дізнавача, слідчого, прокурора» [12].

Проте не всі науковці відносять судовий контроль до функції суду як правосуддя. Зокрема, І.Ю. Тарічка та В.А. Азарова вказують на те, що судовий контроль не охоплюється поняттям правосуддя, тому що при вирішенні спору в порядку судового контролю суд не торкається доказовості обвинувачення, правильності кваліфікації тощо, а вирішує питання обмеження (або можливого обмеження) конституційних прав громадян. Крім того, рішення, прийняті у порядку судового контролю, несуть допоміжне навантаження, забезпечують можливість винесення правосудного вироку [13, 136].

Ми не погоджуємось із викладеною точкою зору, оскільки судовий контроль належить до самостійної функції суду, про що свідчать положення статей 29, 30, 31, 55, 62 Конституції України. У кримінальному судочинстві функцією, що її виконує суд, є правосуддя, але на досудовому слідстві функція суду – здійснення саме судового контролю.

А.Р. Туманянц обґрунтовує виділення таких ознак судового контролю, що характеризують контрольну функцію: 1) у ході здійснення цієї діяльності не вирішується питання про винність або невинність особи, яка притягується до кримінальної відповідальності; 2) основним предметом цієї діяльності є перевірка правомірності застосування до осіб заходів процесуального примусу, які обмежують конституційний принцип недоторканності особи; 3) суд здійснює перевірку рішень органів досудового слідства, пов'язаних із закінченням провадження у справі в цілому у досудових стадіях процесу [14, 9].

Крім зазначених вказаним автором ознак судового контролю зі свого боку додамо, що такий вид контролю, як засіб захисту прав і свобод особи у кримінальному судочинстві, за своїм змістом полягає у наступному:

1) надання можливості для звернення обвинуваченому, потерпілому або іншому учаснику кримінального процесу до незалежного і незайнятого результату розгляду суду зі скаргою на дії чи рішення слідчого або прокурора, що являє собою важливу гарантію прав та свобод людини від необґрунтованого їх порушення і відіграє роль стримуючого органи слідства фактора;

2) забезпечення громадян засобами судового контролю, зокрема: доступність до правосуддя під час досудового слідства, що означає

можливість швидкого й ефективного відновлення порушеного права;

3) запровадження на досудовому слідстві, хоча і не в повному обсязі, елементів змагальності.

У наведених випадках йдеться про судовий контроль, який здійснюється за зверненням громадян та спрямований на захист їх конституційних прав і свобод.

Що ж стосується судового контролю, який полягає у перевірці законності й обґрунтованості рішень органів досудового слідства та дізнання про затримання осіб і провадження слідчих дій, що обмежують конституційні права громадян, то він здійснюється за зверненням правоохоронних органів. За таких підстав пропонуємо класифікувати судовий контроль відповідно до кола осіб: а) за зверненням громадян, чії права і свободи обмежуються; б) за зверненням органів дізнання, досудового слідства, прокурора.

Відповідно до КПК Російської Федерації судовий контроль охоплює більше повноважень суду щодо застосування обмежень конституційних прав та свобод громадян. Зокрема, у КПК Російської Федерації містяться норми, які регулюють надання судом дозволів на:

1) взяття під варту та продовження строків тримання під вартою;

2) домашній арешт підозрюваного або обвинуваченого;

3) поміщення підозрюваного чи обвинуваченого до медичного або психіатричного стаціонару для проведення, відповідно, медичної чи психіатричної експертизи та продовження строків перебування у стаціонарі;

4) проведення огляду житла за відсутності згоди осіб, які в ньому мешкають;

5) проведення обшуку або виїмки у житловому приміщенні;

6) провадження виїмки предметів і документів, які містять інформацію про банківські вклади та рахунки у банках або інших кредитних організаціях;

7) накладення арешту на кореспонденцію, дозвіл на її огляд та виїмку в установах зв'язку;

8) накладення арешту на майно, включаючи грошові кошти фізичних та юридичних осіб, які знаходяться на рахунках і вкладах у банках та інших кредитних організаціях;

9) тимчасове відсторонення підозрюваного чи обвинуваченого від посади;

10) ексгумацію трупа при запереченні родичів похованого;

11) контроль і запис телефонних та інших переговорів.

Наведений перелік повноважень суду, що обмежують права і свободи людини, відповідно до КПК Російської Федерації є значно ширшим, ніж це передбачено у чинному КПК України. Зокрема, чинний КПК України не передбачає рішень суду щодо провадження виїмки предметів і документів, які містять інформацію про банківські вклади та рахунки у банках або інших кредитних організаціях; про тимчасове відсторонення від посади тощо. З метою вдосконалення вітчизняного кримінально-процесуального законодавства, на нашу думку, варто було б використати досвід сусідньої держави в сфері судового контролю, зокрема запровадження як запобіжних заходів тимчасового відсторонення підозрюваного чи обвинуваченого від посади та домашній арешт цих осіб, що, власне, й запропоновано у проекті нового Кримінально-процесуального кодексу (реєстр. № 3456-д).

Відповідно до Конституції України забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави, а тому, на наш погляд, пріоритетними функціями судового контролю у цій площині повинні бути: 1) забезпечення додержання законів і обґрунтованість рішень щодо обмеження особистої недоторканності особи, її житла, особисто-го життя; 2) захист майнових прав особи.

Таким чином, судовий контроль є невід'ємною складовою інституту захисту прав і свобод особи, на яку покладено функцію упередження та недопущення необґрунтованого обмеження чи порушення особистої недоторканності громадян і їх власності. Але цей вид державного (конституційного, судового) контролю потребує подальшого вдосконалення і приведення у відповідність до сучасних форм кримінально-процесуальної діяльності (створення інституту слідчих суддів, розширення переліку заходів кримінально-процесуального примусу, які могли б бути запроваджені тільки на підставі постанови судді тощо).

Список використаних джерел:

1. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка: Т. J-4 / В.И. Даль. – М.: Русский язык, 1998. – Т. 2: И-О. – 2030 с.

2. Ожегов С.И. Словарь русского языка: 70 000 слов / под ред. Н.Ю. Шведовой – 22-е изд., стер. – М.: Русский язык, 1990. – 921 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / за ред. В. Бусела та ін. – К.: Перун, 2005. – 1015 с.
4. The Oxford English Reference Dictionary. Oxford Univ. Press, Oxford – NY. – 1995. – 1765 p.
5. F Dictionary of Modern Politics. Second Edition. By D. Robertson. Europa Publications, London, 2002. – 515 p.
6. Parsons T. Essays in Sociological Theory. – NY: The Free Press, 1965. – 323 p.
7. Годунов А.А. Социально-экономические проблемы управления социалистическим производством / Годунов А.А. – М.: Юридическая литература, 1975. – 133 с.
8. Шохин С.О. Бюджетно-финансовый контроль и аудит / Шохин С.О., Воронина Л.И. – М: Норма, 1997. – 237 с.
9. Мишин А.Л. Конституция США: Политико-правовой комментарий / Мишин А.Л., Власихин В.А. – М.: Литера-Д, 1985. – 367 с.
10. Эбзеев Б.С. Конституционный Суд Российской Федерации – судебный орган конституционного контроля / Б.С. Эбзеев // Вестник Конституционного Суда Российской Федерации. – 1995. – № 23. – С. 82–86.
11. Лазарева В.А. Судебная власть и уголовное судопроизводство / В.А. Лазарева // Государство и право. – 2001. – № 5. – С. 49–56.
12. Гуськова А.П. О практике судебного контроля за законностью и обоснованностью применения заключения под стражу в предварительном расследовании / А.П. Гуськова, В.А. Емельянов // Российский судья. – 2004. – № 4. – С. 11–14.
13. Азаров В.А. Функция судебного контроля в истории, теории и практике уголовного процесса России / Азаров В.А., Таричко И.Ю. – Омск: Омский государственный университет, 2004. – 379 с.
14. Туманянц А.Р. Судовий контроль за законністю і обґрунтованістю процесуальних рішень органів досудового слідства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / А.Р. Туманянц. – Х., 1998. – 26 с.

Ольга КОРИНЯК

**ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОНСТИТУЦІЙНОГО
ТА СУДОВОГО КОНТРОЛЮ В СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ
У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ**

Резюме

Розглянуто сутність поняття «контроль»; проаналізовані конституційний та судовий контроль у кримінальному судочинстві в аспекті захисту прав і свобод людини та можливого їх обмеження.

Ольга КОРИНЯК

**ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ КОНСТИТУЦИОННОГО
И СУДЕБНОГО КОНТРОЛЯ В СФЕРЕ ЗАЩИТЫ ПРАВ И СВОБОД ЧЕЛОВЕКА
В УГОЛОВНОМ СУДОПРОИЗВОДСТВЕ УКРАИНЫ**

Резюме

Рассмотрена сущность понятия «контроль»; проанализированы конституционный и судебный контроль в уголовном судопроизводстве в аспекте защиты прав и свобод человека и возможного их ограничения.

Olga KORINYAK

**LEGAL ASPECTS OF CONSTITUTIONAL AND JUDICIAL CONTROL
OVER PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS
IN CRIMINAL PROCEDURE OF UKRAINE**

Summary

The essence of concept «control» is studied; constitutional and judicial control over protection of human rights and freedoms and their possible restrictions in criminal procedure are analyzed in the article.